

РОМАНТИЗМ В МУЗИЦІ

*Підготував учень
9-В класу
Юрченко Ярослав*

Музичний Романтизм, як художній напрямок, постав на початку XIX століття під впливом раннього німецького літературно-філософського романтизму (Ф. В. Шеллінг, Жан Поль та ін.); надалі розвивався в тісному зв'язку з різними течіями літератури, живопису і театру (Дж. Г. Байрон, Делакруа, Г. Гейне, А. Міцкевич та ін.).

A close-up, black and white photograph of piano keys, showing the repeating pattern of white and black keys. The lighting creates strong shadows and highlights, emphasizing the texture and depth of the keys.

Періодизація

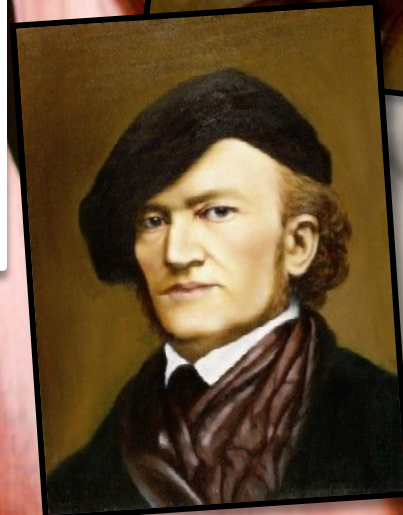

Музичний романтизм умовно поділяють на три етапи.

Початковий етап музичного романтизму пов'язаний з творчістю Ф. Шуберта, Н. Паганіні, Дж. Россіні та інших.

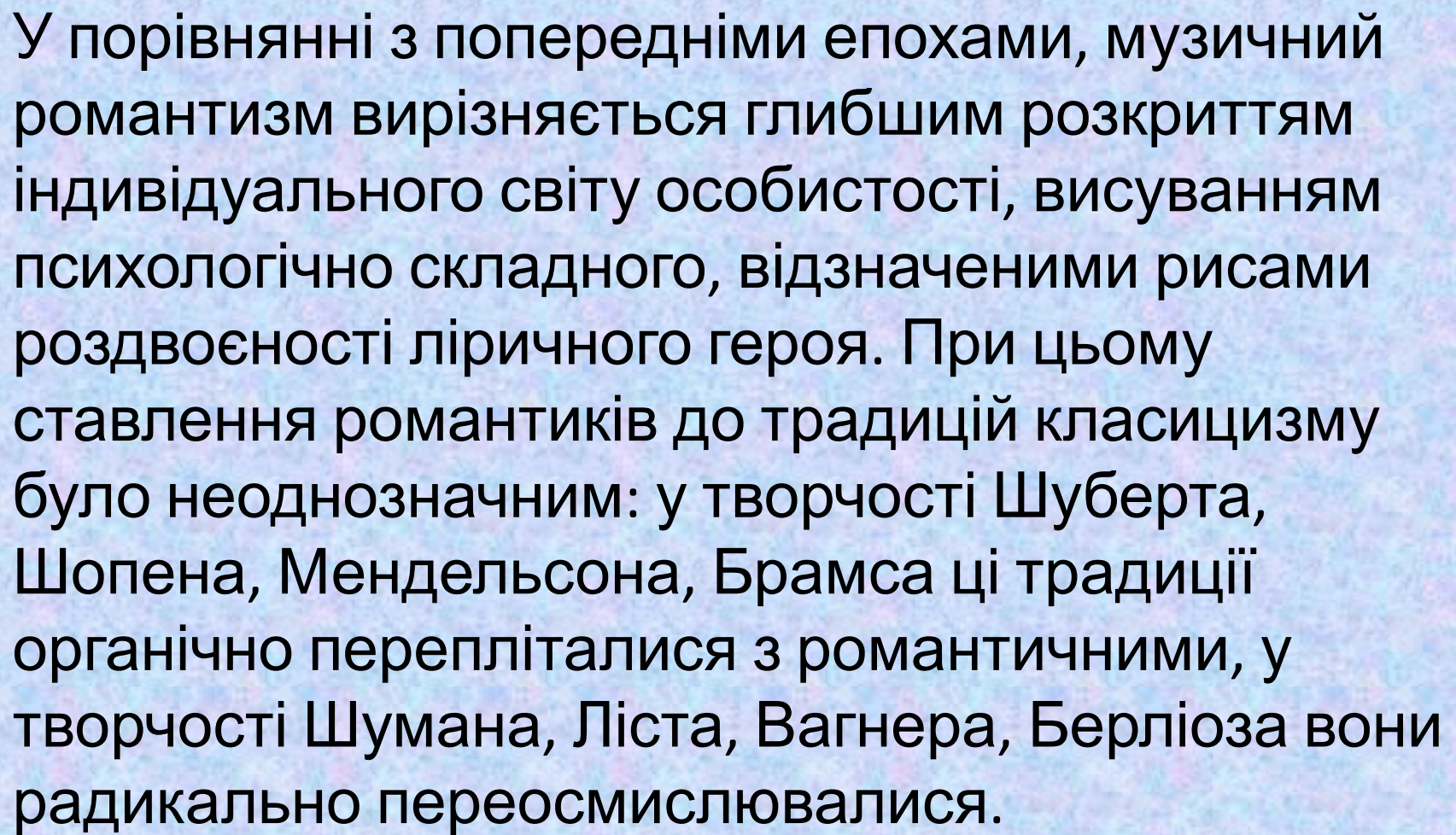
Наступний етап (1830 — 1850-ті рр.) пов'язаний з творчістю Ф. Шопена, Р. Шумана, Г. Берліоза, Ф. Ліста, Дж. Верді.

Пізній етап продовжувався до кінця XIX століття і представлений творчістю Й. Брамса, А. Брукнера, Р. Вагнера та інших.

A close-up, black and white photograph of a piano keyboard. The keys are arranged in a repeating pattern, with the focus on the central part of the keyboard. The lighting creates strong shadows and highlights, emphasizing the texture and depth of the keys. Overlaid on this image is the text 'Образна сфера та естетика' in a bold, red, sans-serif font. The text is centered horizontally and spans across the middle of the image.

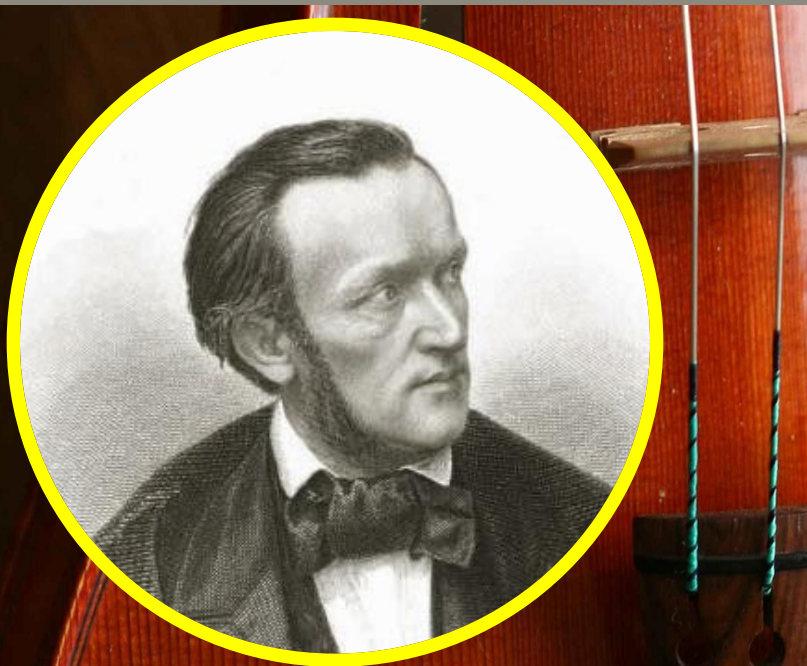
Образна сфера та естетика

У порівнянні з попередніми епохами, музичний романтизм вирізняється глибшим розкриттям індивідуального світу особистості, висуванням психологічно складного, відзначеними рисами роздвоєності ліричного героя. При цьому ставлення романтиків до традицій класицизму було неоднозначним: у творчості Шуберта, Шопена, Мендельсона, Брамса ці традиції органічно перепліталися з романтичними, у творчості Шумана, Ліста, Вагнера, Берліоза вони радикально переосмислювалися.

- Провідною стала тема особистої драми самотнього, непорозумілого художника, тема безмовної любові й соціальної нерівності. У творчості ряду композиторів ця тематика набуває рис автобіографічності (Шуберт, Шуман, Берліоз, Ліст, Вагнер).

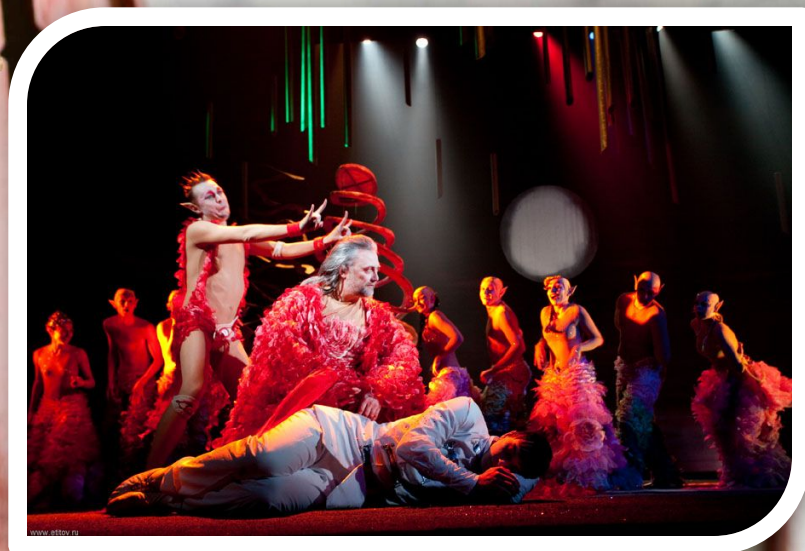

- Важливим моментом естетики музичного романтизму стала ідея синтезу мистецтв, що знайшла найяскравіше вираження в оперній творчості Вагнера й у програмній музиці (Ліст, Шуман, Берліоз), котра відзначається більшою розмаїтістю джерел програми (література, живопис, скульптура й ін.). Виразні прийоми, що постали в рамках програмної музики, проникнули в непрограмні твори, що сприяло посиленню їхньої образної конкретності, індивідуалізації драматургії.

- По-новому, з небаченої до того конкретністю, мальовничістю й натхненністю, відтворюють романтики образи природи. Із цією образною сферою тісно зв'язаний розвиток жанрового й лірико-епічного симфонізму (одне з перших творів - «Велика симфонія» C-dur Шуберта).

- Різноманітно трактується романтиками сфера фантастики — від витонченої скерцозності, народної казковості («Сон у літню ніч» Мендельсона, «Вільний стрілець» Вебера) до гротеску («Фантастична симфонія» Берліоза, «Фауст-симфонія» Ліста).

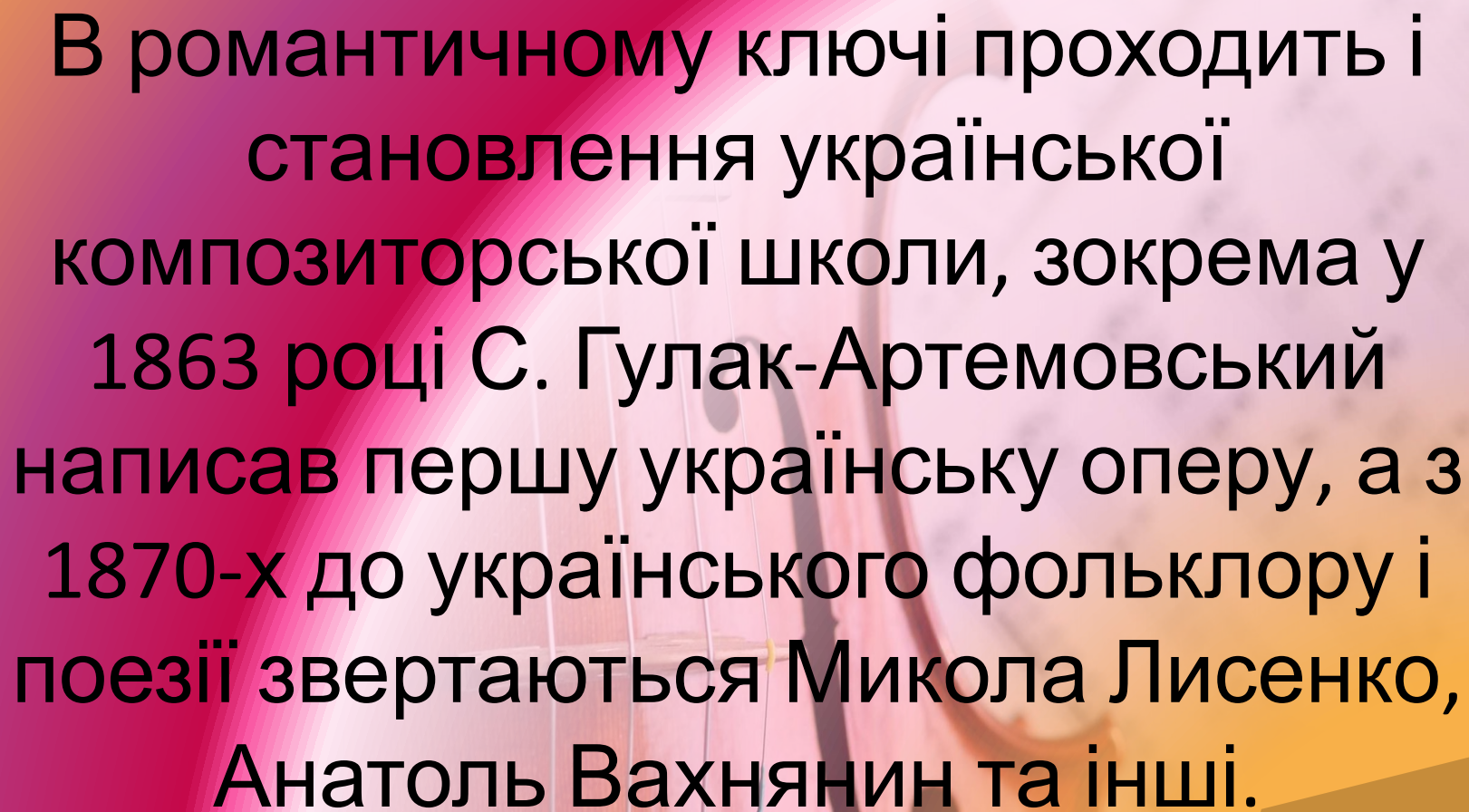
A close-up, black and white photograph of piano keys, showing the white and black keys in a diagonal perspective. The lighting creates strong shadows and highlights, emphasizing the texture and form of the keys.

Виникнення національних шкіл

- Інтерес до народної творчості у його національно-самобутніх форм значною мірою стимулював виникнення в руслі романтизму нових композиторських шкіл. В середині ХІХ століття постають національні школи:
  - польської (Ф. Шопен, С. Монюшко),
  - чеської (Б. Сметана, А. Дворжак),
  - угорської (Ф. Ліст),

- пізніше, до кінця ХІХ століття у руслі романтизму постали:
  - норвезька (Е. Гріг),
  - іспанська (Альбеніс),
  - фінська (Я. Сібеліус)

A background image featuring a violin and sheet music. The violin is positioned vertically, with its body and strings visible. The sheet music is partially visible on the right side. The overall color palette is warm, with shades of orange, yellow, and pink.

В романтичному ключі проходить і становлення української композиторської школи, зокрема у 1863 році С. Гулак-Артемовський написав першу українську оперу, а з 1870-х до українського фольклору і поезії звертаються Микола Лисенко, Анатоль Вахнянин та інші.

Що стосується російської музики, то російські музикознавці вказують на переважання естетики реалізму, проте відмічають стикання з романтизмом у творчості П.І. Чайковського, О. М. Скребіна, С. В. Рахманінова, М. К. Метнера.

Розвиток музичного романтизму мав свою специфіку в інших європейських країнах. У Німеччині й Австрії музичний романтизм був нерозривно пов'язаний з німецькою ліричною поезією (що визначила в цих країнах розквіт вокальної лірики), у Франції - з досягненнями драматичного театру.

A close-up, slightly blurred photograph of a computer keyboard. The keys are white and black, creating a strong geometric pattern. Overlaid on the center of the image is the word "ПОСЛІДОВНИК" in a large, bold, red, sans-serif font. The text is the primary focus, with the keyboard serving as a background.

ПОСЛІДОВНИК

Музика романтизму, будучи провідним напрямком у мистецтві 19 століття, на пізньому своєму етапі породила нові напрямки й течії в музичному мистецтві - веризм, імпресіонізм, експресіонізм. Музика ХХ століття багато в чому розвивається під знаком заперечення ідей романтизму, однак його традиції живуть у рамках неоромантизму.

